

Sklonność studentów do podejmowania działalności gospodarczej w zależności od wielkości miasta pochodzenia¹

STRESZCZENIE

CEL NAUKOWY: Celem artykułu jest ocena czynników mających wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w percepcji studentów uczących się na kierunkach ekonomicznych.

PROBLEM I METODY BADAWCZE: Problem badawczy podjęty w artykule wiąże się z próbą identyfikacji czynników pobudzających i zniechęcających do prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez studentów. Zawarte w niniejszym artykule wnioski zostały oparte zarówno na przeglądzie literatury przedmiotu, jak również na wynikach badania ankietowego przeprowadzonego metodą CAWI wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Ponadto zbadano hipotezę weryfikującą istnienie stochastycznej zależności pomiędzy skłonnością do podejmowania działalności gospodarczej a wielkością miasta pochodzenia studentów z zastosowaniem testu *chi-kwadrat*.

PROCES WYWODU: Proces wywodu został w głównej mierze oparty na analizie wyników badań własnych przeprowadzonych na próbie 67 studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, jak również na analizie literatury przedmiotu.

WYNIKI ANALIZY NAUKOWEJ: Ponad połowa ankietowanych (64,2%) odpowiedziała, że w przyszłości planuje założyć własną działalność gospodarczą, z kolei reszta (35,8%) zdecydowanie zaprzeczyła, jakoby chciała prowadzić własne przedsiębiorstwo. Przeprowadzona analiza *chi-kwadrat* wykazała, że im większe miasto pochodzenia, tym większa skłonność do podejmowania własnej działalności gospodarczej.

WNIOSKI, INNOWACJE, REKOMENDACJE: Badanie zostało przeprowadzone na próbie 67 studentów. Pokazało ono, że większość z nich chciałaby w przyszłości prowadzić swój własny biznes. Wśród czynników zniechęcających do prowadzenia własnej działalności gospodarczej wymieniono głównie dużą konkurencję na rynku oraz ryzyko zadłużenia. Wydaje się zasadne, aby nadal podejmować próby pobudzania postaw przedsiębiorczych studentów (absolwentów)

¹ Publikacja została sfinansowana ze środków przyznanych Wydziałowi Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w ramach dotacji na utrzymanie potencjału badawczego.

poprzez informowanie ich o istniejących metodach minimalizowania ryzyka w prowadzeniu działalności gospodarczej.

→ **SŁOWA KLUCZOWE: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, EDUKACJA, EDUKACJA
PRZEDSIĘBIORCZA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ STUDENTÓW**

ABSTRACT

The Tendency of Students to Undertake a Business Activity Depending on the Size of the City of Origin

RESEARCH OBJECTIVE: The aim of this article is to assess the factors which have impact on undertaking a business activity by students who are studying at the Cracow University of Economics.

THE RESEARCH PROBLEM AND METHODS: The research problem being raised in the article is to identify the factors which stimulate and discourage students from running their own business. The conclusions contained in the article were based on literature study and survey results which was conducted on students of the Cracow University of Economics with the use of CAWI method. In addition, an author examines a thesis on the existence of a stochastic dependence between the tendency to undertake a business activity and the size of the city of origin of the students with the use of the *chi*-square test.

THE PROCESS OF ARGUMENTATION: The arguments presented in this article were mainly based on the analysis of the results coming from own research conducted on a sample of 67 students of the Cracow University of Economics and on the selective literature review.

RESEARCH RESULTS: More than half of the respondents (64.2%) declared that in the future they were going to start their own business, while the rest (35.8%) strongly denied this claim. The *chi*-square analysis have shown that the larger the city of origin is, the greater the propensity for a student to starting its own business is.

CONCLUSIONS, INNOVATIONS, AND RECOMMENDATIONS: The study conducted on 67 students has shown that most investigated students wanted to run their own businesses in the nearest future. Students involved in the research said that the factors which strongly discourage them from undertaking their own business activity are mainly a high level of competition on the market and a high risk of indebtedness. It seems reasonable to promote entrepreneurship among the students by increasing awareness regarding methods to minimize risk in business activities.

→ **KEYWORDS: ENTREPRENEURSHIP, EDUCATION, ENTREPRENEURIAL
EDUCATION, STUDENT ENTREPRENEURSHIP**

Wstęp

Ostatnimi czasy zjawisko przedsiębiorczości staje się coraz to bardziej popularnym zagadnieniem. Niektórzy badacze zwracają uwagę na fakt kształtowania wśród ludzi przekonania o tym, że przedsiębiorczość powinna być postrzegana jako pewnego rodzaju postawa życiowa niezbędna do tego, aby każde państwo mogło się rozwijać w należyty sposób (Malinowski, 2007, s. 13). Temat edukacji dla przedsiębiorczości staje się bardzo ważnym zagadnieniem głównie wtedy, gdy chcemy mówić o rozwoju gospodarczym. Okazuje się, że bez odpowiednio kształtowanych postaw przedsiębiorczych może dojść do spowolnienia gospodarczego.

W artykule podjęto próbę oceny czynników mających wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej przez studentów uczących się na kierunkach ekonomicznych. Zaproponowany w nim problem badawczy wiąże się z próbą identyfikacji czynników pobudzających i zniechęcających do prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez studentów. Przedstawione wnioski zostały oparte zarówno na przeglądzie literatury przedmiotu, jak i na wynikach badania ankietowego przeprowadzonego metodą CAWI wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na początku listopada 2017 r. Dodatkowo zbadano hipotezę o istnieniu stochastycznej zależności pomiędzy skłonnością do podejmowania działalności gospodarczej a wielkością miasta pochodzenia studentów z zastosowaniem testu *chi-kwadrat*.

Istota przedsiębiorczości w badaniach naukowych – wybrana problematyka

Temat przedsiębiorczości obejmuje swoim zakresem wiele dyscyplin naukowych, przez co jest ona określana jako obszar badawczy charakteryzujący się wielowymiarowością i wieloaspektowością (Karczmarszuk, 1998; Gawel, 2007; Wach, 2013). W naukach społecznych termin przedsiębiorczości obejmuje głównie zespół cech ludzkich determinujących zachowania przedsiębiorcze, z kolei w naukach ekonomicznych jest jednym z ważniejszych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego (Łuczka i Rembiasz, 2016; Wach, 2015). Przedsiębiorczość w naukach ekonomicznych pełni głównie cztery funkcje: osobowości, czynności menedżerskich, indywidualnego przedsiębiorcy oraz rynku (Wach, 2015). Z pewnością pierwsze dwie funkcje (jako cecha oraz jako proces) dominują w polskiej literaturze przedmiotu, a pozostałe – choć mocno zakorzenione w ekonomii – są pomijane przez badaczy (Wach, 2015).

Pierwsze wzmianki na temat przedsiębiorczości można odszukać w pracach R. Cantillona, który określił przedsiębiorczość jako istotne zjawisko ekonomiczne (Brzozowska, 2016). Z kolei J.B. Say po raz pierwszy oficjalnie wprowadził do literatury przedmiotu termin „przedsiębiorczość” (Piecuch, 2013). J.A. Timmons (1999) definiuje przedsiębiorczość jako „pogoń za okazjami bez uwzględnienia ograniczeń stwarzanych przez zasoby obecnie kontrolowane”. Przedsiębiorczość to indywidualna cecha ludzkiej

osobowości, która odznacza się inteligencją i innowacyjnością. Jest ona nowatorską techniką poszukiwania unikatowych sposobów działania na rynku (Brzozowski, 2007).

Wśród współczesnych definicji przedsiębiorczości należy wymienić tę opracowaną przez Komisję Europejską. Zgodnie z nią przedsiębiorczość to umiejętność danej osoby, jej kreatywność, innowacyjność oraz skłonność do podejmowania ryzyka, jak również zdolność do planowania przedsięwzięć i osiągania zamierzonych celów, które z kolei wspierają rozwój wielu dziedzin życia (Urbaniec, 2014). Przedsiębiorczość to również zdolność do posiadania ducha inicjatywy, obrotności i zaradności (Michalik, 2016).

Przedsiębiorczość jest też postawą, jaką przyjmuje się wobec otaczającej rzeczywistości (Brzozowski, 2007). Termin „postawy przedsiębiorczej” przejawia się chęcią uzyskania zarówno wyższych dochodów, jak i źródeł finansowania (Ziolo, 2006). Rozwój postaw przedsiębiorczych w społeczeństwie ma wpływ na jego aktywizowanie w zakresie tworzenia nowych przedsięwzięć.

Edukacja dla przedsiębiorczości – wybrane kwestie

Edukacja pełni ważną funkcję w kształtowaniu postaw przedsiębiorczych. Kwestia ta została poruszona m.in. w Komunikacie Komisji Europejskiej w ramach realizacji wspólnotowego programu lizbońskiego pod nazwą „Rozbudzenie ducha przedsiębiorczości poprzez edukację i kształcenie” (Komisja Wspólnot Europejskich, 2006). W dokumencie tym zdefiniowano przedsiębiorczość jako jedną z istotnych kompetencji niezbędnych dla rozwoju, zatrudnienia i samorealizacji. Autorzy komunikatu zwrócili szczególną uwagę na fakt, że istnieje dodatnia korelacja między przedsiębiorczością a wzrostem gospodarczym, stąd należy podejmować wszelkie działania zmierzające ku pobudzeniu postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. Przedsiębiorczość w zdecydowanym stopniu pomaga, szczególnie młodemu pokoleniu, pozyskiwać pożądane kompetencje społeczne, takie jak kreatywność, pewność siebie i odpowiedzialność.

Ostatnie lata wykazują wzmożone zainteresowanie badaczy tematyką edukacji dla przedsiębiorczości, co przejawia się znaczną liczbą publikacji z tej problematyki w wielu czasopiśmie naukowych (Hisrich i Drnovsek, 2002; Wach, 2016). Wynika to z faktu, że przedsiębiorczość uważa się za bardzo ważny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego (por. Wach, 2015). Efektywny rozwój przedsiębiorczości można postrzegać jako czynnik generujący zarówno samozatrudnienie, jak i dobrobyt gospodarczy (Jones i in., 2008). Biorąc pod uwagę znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw dla wysokorozwiniętych gospodarek świata, nie należy w żadnym stopniu lekceważyć znaczenia tematyki edukacji przedsiębiorczej jako katalizatora tworzenia nowych przedsiębiorstw (Hytti i O’Gorman, 2004).

W badaniach nad znaczeniem edukacji w rozwoju przedsiębiorczości możemy wyszczególnić ogólnie dwa podejścia (Nowak, 2014):

- przedsiębiorczość to zespół cech, z którymi rodzi się człowiek;
- przedsiębiorczość to proces nabywania odpowiednich cech i kompetencji przedsiębiorczych w procesie kształcenia.

Zasadniczym celem edukacji dla przedsiębiorczości jest krzewienie postaw przedsiębiorczych zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym, co w dużej mierze pozwala uczącym się odkrywać, poznawać oraz doświadczać mechanizmów przedsiębiorczości procesowej, które z kolei determinują osiągnięcie pożądanych celów edukacji dla przedsiębiorczości (Wach, 2013, s. 252). Skłonność do podjęcia działalności gospodarczej w literaturze przedmiotu jest określana mianem intencji przedsiębiorczych (Wach i Wojciechowski, 2016; Rachwał i Wach, 2016; Barton, Schaefer i Canavati, 2018), a prekursorem jej badania jest Ajzen.

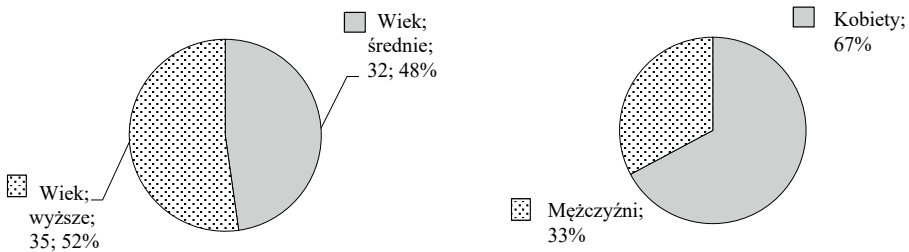
Metody badawcze

Badaniem objęto 67 losowo wybranych studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (głównie drugi rok studiów licencjackich oraz drugi rok studiów magisterskich różnych kierunków). Ankieta została przeprowadzona metodą CAWI (link do formularza z pytaniami został przesłany za pośrednictwem uczelnianej platformy e-learningowej, jak również portalu społecznościowego Facebook). Badanie zostało przeprowadzone na początku listopada 2017 r.

Celem badania było określenie intencji przedsiębiorczych studentów pochodzących z miast różnej wielkości. Do badanych respondentów skierowano w sumie siedem pytań, z czego zasadnicze pytanie brzmiało: „Czy planujesz w najbliższej przyszłości (tj. maksymalnie do trzech lat po ukończeniu studiów) podjąć działalność gospodarczą? Jeżeli tak, określ motywy zachęcające do podjęcia własnej działalności gospodarczej (maksymalnie trzy motywy)? Jeżeli nie, określ, jakie czynniki zniechęcają cię do prowadzenia własnej działalności gospodarczej (maksymalnie trzy czynniki)”.

Czynniki zachęcające i zniechęcające studentów do prowadzenia własnej działalności gospodarczej – wyniki badań ankietowych

Ponad połowa badanych respondentów posiadała wykształcenie wyższe (52,2%), z kolei 47,8% stanowili studenci posiadający wykształcenie średnie (zob. rys. 1). Wśród ankietowanych 41,8% osób deklarowało pochodzenie z miasta o liczbie ludności od 0 do 20 tysięcy, 19,4% badanych stanowiły osoby pochodzące z miast od 21 do 40 tys. mieszkańców, 11,9% ankietowanych stanowili studenci pochodzący z miast od 41 do 100 tys. mieszkańców, 16,4% badanych studentów stanowiły osoby pochodzące z miast od 101 do 500 tys. mieszkańców, z kolei 10,4% ogółu pytanym stanowili respondenci pochodzący z miast powyżej 500 tys. mieszkańców.

Rysunek 1. Struktura wykształcenia i płci badanych respondentów.
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety.

Wśród ankietyowanych studentów 32,8% stanowili mężczyźni, zaś zdecydowaną większość stanowiły kobiety (67,2%). Ponad połowa analizowanych respondentów odpowiedziała, że w najbliższej przyszłości (tj. maksymalnie do trzech lat po ukończeniu studiów) zamierza założyć własną działalność gospodarczą (64,2%), z kolei pozostali byli odmiennego zdania (35,8%). Zdaniem ankietyowanych wśród motywów zachęcających do podjęcia własnej działalności gospodarczej znajdują się:

- prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się ze zdecydowanie szybszym wzbogaceniem się (19,4%);
- kontynuacja tradycji rodzinnych (14,9%);
- marzenie o posiadaniu własnego przedsiębiorstwa (14,9%);
- niechęć do pracy na etacie/chęć bycia niezależnym (9,0%);
- inne (3,0%);
- brak odpowiedzi (38,8%).

Co ciekawe, badanie pokazało, że studenci pochodzący z mniejszych miast (do 40 tys. mieszkańców) częściej wymieniają motyw chęci bycia niezależnym niż respondenci pochodzący z tych większych.

Jedno z pytań skierowanych bezpośrednio do tego odsetka studentów, który nie wyraził chęci prowadzenia własnej działalności gospodarczej w przyszłości, odnosiło się do umotywowania ich decyzji. Ta część respondentów mogła wymienić maksymalnie trzy takie czynniki:

- ryzyko zadłużenia (91,7%);
- wysoki poziom stresu związany bezpośrednio z prowadzeniem własnego przedsiębiorstwa (58,3%);
- brak wiary w siebie/w pomysł (41,7%);
- niepewność prowadzenia własnego przedsiębiorstwa związana z istnieniem dużej konkurencji (33,3%);
- potencjalny brak czasu dla rodziny (8,3%).

Podczas badania skierowano do wszystkich respondentów nieobligatoryjne pytanie o czynnik, który w największym stopniu może mieć negatywny wpływ na decyzję o podjęciu działalności gospodarczej. Wśród najczęstszych odpowiedzi ankietowani wymienili dużą konkurencję (26,9%), słaby dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania (16,4%), wysokie koszty najmu lokalu (7,5%) oraz wysokie podatki (1,5%).

Skłonności studentów do podejmowania działalności gospodarczej w zależności od wielkości miasta pochodzenia – analiza statystyczna

W niniejszym rozdziale podjęto próbę weryfikacji hipotezy (na poziomie istotności $\alpha = 0,05$) odnoszącej się do tego, czy istnieje stochastyczna zależność między skłonnością do podjęcia działalności gospodarczej a wielkością miasta pochodzenia studentów, wykorzystując test zgodności *chi*-kwadrat (zwany również testem niezależności). W tym celu dla wykonania tak sformułowanej hipotezy porównano liczebności szeregu empirycznego z liczebnościami oczekiwanymi określonego rozkładu hipotetycznego. Zgodność tę sprawdzono, wykorzystując następującą statystykę (Steczkowski i in., 1996):

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(n_i - np_i)^2}{np_i} = \sum_{i=1}^k \frac{n_i^2}{np_i} - n, \quad (1)$$

gdzie:

n_i – liczebności empiryczne;

p_i – prawdopodobieństwo, że zmienna X o rozkładzie Ω przyjmuje daną wartość x_i ($i = 1, \dots, k$);

np_i – liczebności oczekiwane.

Jeżeli $\chi^2 < \chi_{\alpha}^2$, to nie ma podstaw do odrzucenia H_0 , zaś gdy $\chi^2 \geq \chi_{\alpha}^2$, wtedy H_0 odrzucamy na rzecz $H_1 : F(x) \notin \Omega$ (Steczkowski i in., 1996).

Badaniem objęto 67 studentów ($n = 67$). Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Ankietowanym zadano pytanie: „Czy planujesz w najbliższej przyszłości (tj. maksymalnie do trzech lat po ukończeniu studiów) podjąć działalność gospodarczą?”. Wyniki prezentowały się w następujący sposób (zob. tabela 1):

Tabela 1

Zagregowane dane wejściowe do analizy hipotezy metodą chi-kwadrat

Miasto pochodzenia	Nie	Tak
0-20 tys. mieszkańców	15	13
od 21 tys. mieszkańców do 40 tys. mieszkańców	3	10
od 41 tys. mieszkańców do 100 tys. mieszkańców	1	7
od 101 tys. mieszkańców do 500 tys. mieszkańców	5	6
powyżej 500 tys. mieszkańców	0	7

Źródło: obliczenia własne.

H_0 : zmienne są niezależne, tj. nie istnieje stochastyczna zależność między skłonnością do podjęcia działalności gospodarczej a wielkością miasta pochodzenia.

H_1 : zmienne nie są niezależne, tj. istnieje stochastyczna zależność między skłonnością do podjęcia działalności gospodarczej a wielkością miasta pochodzenia.

Tabela 2

Dane wyjściowe analizy hipotezy metodą chi-kwadrat

Miasto pochodzenia	Liczebności teoretyczne		Chi-kwadrat Pearsona	
	Nie	Tak	Nie	Tak
0-20 tys. mieszkańców	15	13	2,463	1,375
od 21 tys. mieszkańców do 40 tys. mieszkańców	3	10	0,589	0,329
od 41 tys. mieszkańców do 100 tys. mieszkańców	1	7	1,215	0,678
od 101 tys. mieszkańców do 500 tys. mieszkańców	5	6	0,285	0,159
powyżej 500 tys. mieszkańców	0	7	2,507	1,400

Źródło: obliczenia własne.

Ostatecznie wartość statystyki badanej próby wyniosła $\chi^2 = 10,9995$, z kolei statystyki testowej chi-kwadrat $\chi^2_{0,05;4} = 10,5962$, $p = 0,0266$, $\alpha = 0,05$. W związku z powyższym $\chi^2 \geq \chi^2_{\alpha}$, a więc na poziomie istotności $\alpha = 0,05$ istnieją podstawy do odrzucenia hipotezy zerowej na rzecz hipotezy alternatywnej. Wielkość miasta pochodzenia determinuje postawy przedsiębiorcze wśród studentów. Okazuje się, że studenci pochodzący z większych miast są bardziej skłonni do podjęcia działalności gospodarczej aniżeli ci pochodzący z mniejszych miast. Można przypuszczać, że przyczyną tego zjawiska jest to, że studenci pochodzący z mniejszych miast cenią sobie stabilność zatrudnienia, z kolei tych pochodzący z większych miast charakteryzuje niższy poziom awersji do ryzyka.

Podsumowanie

Pobudzanie postaw przedsiębiorczych wśród studentów powinno być priorytetowym zadaniem każdego państwa. Bardzo ważne jest, aby za pomocą odpowiednich środków przekazu informować młodzież o możliwościach finansowania przedsięwzięć oraz zachęcać do podjęcia ryzyka związanego z prowadzeniem własnego przedsiębiorstwa. Sprawa ta leży w interesie wszystkich mieszkańców, ponieważ przedsiębiorczość jest głównym czynnikiem rozwoju gospodarczego (Sadowska, 2014).

Przeprowadzone badanie pokazało, że wśród czynników, które w największym stopniu mogą negatywnie wpływać na podjęcie działalności gospodarczej, znajduje się zarówno duża konkurencja, jak i słabszy dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania. Ponadto analiza *chi*-kwadrat wykazała, że na poziomie istotności 0,05 istnieje stochastyczna zależność pomiędzy skłonnością do podjęcia działalności gospodarczej a miastem pochodzenia badanej próby. Okazuje się, że im większe miasto pochodzenia, tym większa skłonność do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Podobne badanie do tego opisywanego w niniejszym artykule zostało przeprowadzone m.in. przez J. Targalskiego, M. Kosałę, A. Pichtur (2007), J. Eider, M. Stępień-Słodkowską, E. Sieńko-Awierianów (2012), jak również W. Kilara, T. Rachwałę (2014).

Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodszego pokolenia powinno być realizowane już od najmłodszych lat. Autor jest w pełni świadomy, że względnie mała próba badawcza może nie odzwierciedlać należycie zachowań reszty społeczeństwa, dlatego też kolejne badania powinny być ukierunkowane w stronę postaw/predyspozycji przedsiębiorczych osób pochodzących z miast różnej wielkości celem wykazania różnic (o ile istnieją) w kontekście przedsiębiorczości.

Autor tego artykułu ma nadzieję, że przeprowadzone przez niego badanie będzie załącznikiem większych badań nad postawami przedsiębiorczymi młodzieży pochodzącej z miast różnych wielkości.

BIBLIOGRAFIA

- Barton, M., Schaefer, R. i Canavati, S. (2018). To Be or Not to Be a Social Entrepreneur: Motivational Drivers amongst American Business Students. *Entrepreneurial Business And Economics Review*, 6(1), 9-35.
- Brzozowska, A. (2016). Teorie przedsiębiorczości. W: K. Klincewicz (red.), *Zarządzanie, organizacje i organizowanie – przegląd perspektyw teoretycznych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, 459-471.
- Brzozowski, T.T. (2007). „Przedsiębiorczość” – pojęcie polisemiczne czy niewłaściwie rozumiane? Próba systematyzacji. *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 3(0), 196-203.
- Eider, J., Sieńko-Awierianów, E. i Stępień-Słodkowska, M. (2012). Postawy przedsiębiorcze studentów. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług*, 2(98), 37-49.
- Gaweł, A. (2007). *Ekonomiczne determinanty przedsiębiorczości*. Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

- Hisrich, R. i Drnovsek, M. (2002). Entrepreneurship and small business research – a European perspective. *Journal Of Small Business And Enterprise Development*, 9(2), 172-222.
- Hytti, U. i O’Gorman, C. (2004). What is “enterprise education”? An analysis of the objectives and methods of enterprise education programmes in four European countries. *Education – Training*, 46(1), 11-23.
- Jones, P., Jones, A., Packham, G. i Miller, C. (2008). Student attitudes towards enterprise education in Poland: a positive impact. *Education-Training*, 50(7), 597-614.
- Kaczmarczuk, K. (1998). Struktura własności a przedsiębiorczość. *Ekonomista*, 2(3), 227-243.
- Kilar, W. i Rachwał, T. (2014). Postrzeganie zakładania własnej działalności gospodarczej jako przejaw postawy przedsiębiorczej studentów kierunków nieekonomicznych. *Horyzonty Wychowania*, 13(28), 111-130.
- Komisja Wspólnot Europejskich. (2006). *Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego: Rozbudzanie ducha przedsiębiorczości poprzez edukację i kształcenie*, Komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Pozyskane z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52006DC0033&from=PL> (dostęp: 12.02.2018).
- Łuczka, T. i Rembiasz, M. (2016). Badanie postaw przedsiębiorczych studentów –wybrane aspekty teoretyczne i empiryczne. *Horyzonty Wychowania*, 15(34), 27-47.
- Malinowski, A. (2007). Rozwój przedsiębiorczości jako podstawowy element wzrostu gospodarczego i poprawy sytuacji materialnej społeczeństwa. W: P. Wachowiak, M. Dąbrowski i B. Majewski (red.), *Kształtowanie postaw przedsiębiorczych a edukacja ekonomiczna*. Warszawa: Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, 13-16.
- Michalik, A. (2016). Pobudzenie postaw przedsiębiorczych studentów jako determinanty konkurencyjności polskiej gospodarki: wstępne wyniki badań przeprowadzonych wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. *Horyzonty Wychowania*, 15(35), 299-319.
- Nowak, H. (2014). Dyskusja nad rolą edukacji w rozwoju przedsiębiorczości. W: M. Kokocińska i H. Nowak (red.), *Edukacja w zakresie przedsiębiorczości. Doświadczenia Polski i Hiszpanii*. Warszawa: Difin, 34-44.
- Piecuch, T. (2013). *Przedsiębiorczość: podstawy teoretyczne*. Warszawa: Wydawnictwo CH Beck.
- Rachwał, T., Wach, K. (2016). Badanie intencji przedsiębiorczych młodego pokolenia: wyniki ankietyzacji wśród studentów kierunków nieekonomicznych. *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 12, 405-415.
- Sadowska, M. (2014). Przedsiębiorczość a wzrost gospodarczy. *Prace Naukowe Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości*, 30, 261-275.
- Steczkowski, J., Woźniak, M., Zajac, K. i Zeliaś, A. (1996). *Statystyka matematyczna w zastosowaniach*. Kraków: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie.
- Targalski, J., Kosala, M. i Pichur, A. (2007). Postawy przedsiębiorcze wśród studentów kierunku ekonomia Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Analiza wyników badań. W: P. Wachowiak, M. Dąbrowski i B. Majewski (red.), *Kształtowanie postaw przedsiębiorczych a edukacja ekonomiczna*. Warszawa: Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, 90-99.
- Timmons, J.A. (1999). *New Venture Creation: Entrepreneurship for the 21st Century*. Boston: Irwin/McGraw-Hill.
- Urbaniec, M. (2014). Współczesne wyzwania edukacji na rzecz przedsiębiorczości w szkolnictwie wyższym. *Horyzonty Wychowania*, 13(26), 209-230.
- Wach, K. (2013). Edukacja na rzecz przedsiębiorczości wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjno-gospodarczych. *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 9, 246-257.
- Wach, K. (2015). Przedsiębiorczość jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego: przegląd literatury. *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 11, 24-36.

- Wach, K. (2016). Edukacja w zakresie przedsiębiorczości: potencjał dydaktyczny polskich uniwersytetów. *Horyzonty Wychowania*, 15(35), 11-27.
- Wach, K. i Wojciechowski, L. (2016). Entrepreneurial Intentions of Students in Poland in the view of Ajzen's Theory of Planned Behaviour. *Entrepreneurial Business and Economics Review*, 4(1), 83-94,
- Ziolo, Z. (2006). Rola przedsiębiorczości w podnoszeniu konkurencyjności społeczeństwa i gospodarki. *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 2, 10-17.

Copyright and License

This article is published under the terms of the Creative Commons Attribution – NoDerivs (CC BY- ND 4.0) License
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>